

bragt noget Resultat, i alt Fald ikke et Resultat, som staar i Forhold til, hvad disse Folk have et berettiget Krav paa at faa. Den Lønningslov, som gælder for Orlogsværftet for de faste Arbejderenes Vedkommeude, er fra 1873, og den har ikke været revideret siden. Der blev ganske vist fra 1874 til 1877 ydet et Dyrtidstillæg, og dette Dyrtidstillæg er saa igen blevet ydet fra 1880 til Dato, og endelig blev der i 1897—98 ydet disse Folk en Lønningsforhøjelse af 20 Øre pr. Arbejdsdag; men ellers gælder denne Lønningslov fra 1873 endnu. Det er en Lov, som dog nu ganske sikkert maa kaldes meget forældet; den er altsaa 27 Aar gammel, og den er alt andet end tidssvarende, naar henses til de Lønninger, som Arbejderne for Tiden faa udbetalt. Der var derfor al Grund til at tage denne Lov op til Revision. Det er ogsaa det, man har ønsket ude fra Orlogsværftet, og saa vidt mig bekendt, indgave Orlogsværftets faste Arbejdere sidste Efteraar et Andragende til Ministeriet — det vil sige, Meningen var, at Andragendet skulde have været indgivet til Ministeriet, men det kom desværre aldrig saa langt. De indgave nemlig Andragendet ad tjenstlig Vej, og der er jo saa mange Led, som et saadant Andragende maa passere igennem; men da det kom til Værftschefen, blev det standset, og de, som havde stillet sig i Spidsen for dette Andragende, bleve kaldte op til Værftschefen og fik at vide af ham, at han meget godt kunde arrestere dem med det samme; det Skridt, de havde foretaget sig her, var ulovligt, disse Folk maatte nemlig huske paa, lod han dem vide, at de stode under de militære Love, og at de ikke havde en saadan Ret til at indgive Andragende for at faa deres Lønningsvilkkaar forbedrede. Nu lod Værftschefen ganske vist Naade gaa for Ret; han arresterede ikke disse Mennesker og lod dem ikke tiltale, men man kan jo nok forstaa, at de vare blevne bange derved, saa at de ikke have turdet vove at henvende sig direkte til Ministeriet og heller ikke have turdet vove at henvende sig her til Rigsdagen; jeg tænker, at hvis de havde indsendt et Andragende her til Rigsdagen, havde de nu siddet i Tugthuset alle sammen. Vi ville altsaa se, at disse

Haandværkere, disse Arbejdere derude foruden det, at de leve under tarvelige og daarlige Lønningsvilkkaar og ligefrem maa leve af en Sulteløn, tillige leve under et rent Slaverement; de ere underkastede Reglementer og Bestemmelser, som ingen andre Arbejdere kende til, saa at de ikke have saa megen Frihed, at de ad lovlige Vej tør vove at henvende sig til deres overordnede eller her til Rigsdagen, saaledes som andre Arbejdere dog kunne gøre for at faa deres Kaar forbedrede. Jeg synes derfor, at der er al Grund til at tage disse Forhold op til Overvejelse, for det første saaledes, at den gamle Lønningslov af 1873 blev taget frem til fornyet Overvejelse, og endvidere, at det Slaverement, de for Tiden arbejde under, ligeledes blev gjort til Genstand for en Revision, saa at det bedre kom til at passe efter Forholdene nu for Tiden. Som Eksempel paa, hvor daarlig Staten lønner, skal jeg her nævne de faste Fyrbødere ude ved Orlogsværftet; de have en Løn af kun 700 Kr. aarlig, og naar man ser, hvorledes Fyrbøderne ere lønnede andre Steder, er det jo en overordentlig tarvelig Løn; Kjøbenhavns Kommune f. Eks. lønner sine Fyrbødere med en Begyndelsesløn af 1,100 Kr. stigende til 1,400 Kr., mens man ved Orlogsværftet, som sagt, har Lønninger paa 700 Kr. og Lønninger, som i Almindelighed ikke stige, eller i alt Fald, er der et meget langsomt og meget lille Avancement for disse Folk. De Folk, der arbejde derude som private Haandværkere, ere noget bedre stillede end de andre, men derfor kunne de ikke takke Orlogsværftet eller Ministeriet, men derfor kunne de takke deres Fagforening, at de tilhøre en Fagorganisation; det er gennem denne, de have faaet deres Lønninger satte til Vejrs. Men ogsaa mellem disse private Haandværkere er der ikke mindre end 186, som have en Dagløn af under 3 Kr. Gaa vi over til Arbejdsmændene, er der jo mange, som staa paa en Løn af kun 240 Øre. Den højtærede Minister oplyste for os ved Finanslovens 1ste Behandling, at der er ikke mindre end 152 Arbejdsmænd, hvis Lønning kun er 240 Øre; derefter er der en Række Arbejdsmænd, hvis Lønning er 260 Øre, altsaa de ere lidt bedre stillede, men det er dog meget